

PROGRAM OBILASKA BARANJE: Najpoznatije u Baranji i Osijek

Dobro došli u Baranju!

Nakon doručka krenite istraživati Baranju (Mađarski: Baranya = Vinska Majka), poznatu poljoprivrednu i vinarsku regiju i upoznate život na hrvatskom sjeveroistoku. Vidjet ćete tipična sela i njihove tradicionalne kuće u kojima žive Hrvati, Mađari, Srbi i Nijemci jer Baranja je poznata po svojoj multikulturalnosti.

Istražite baranjske prirodne ljepote, kulturne znamenitosti, posjetite poznate vinare i seoska domaćinstva, okušajte se u izradi suvenira od keramike ili se počastite odličnim baranjskim specijalitetima od riječne ribe i divljači.

Turistička zajednica Baranje

Imre Nagya 2, Beli Manastir

Tel: + 385 (0)31 70 20 80

Fax: +385 (0)031 49 59 75

E-mail: info@tzbaranje.hr

Web: www.tzbaranje.hr

**Turistička ruta Baranjom: „NAJPOZNATIJE U BARANJI i OSIJEK“ - Batina - Zmajevac - Suza - Kneževi Vinogradi –
Karanac - Kopački rit – Osijek**

BATINA

(Mađarski: Kisköszeg) Selo pored Dunava iznad kojeg se na brijegu uzdiže visoki spomenik Pobjedi iz 1946. godine s vidikovcem. Spomenik je djelo poznatog hrvatskog umjetnika Antuna Augustinčića, a njegovi bakro-reljefi skrivaju zanimljivu legendu iz velike bitke koju su ovdje krajem 1944. godine vodili Njemački i Sovjetski vojnici. Kažu da će vam se ispuniti svaka ne sebična želja ako ruku stavite na već ulašteni šljem mladog vojnika, Bečkog gimnazijalca, koji je samo uz Božju pomoć i sućut dijela partizana spasio vlastiti i živote svojih drugova. S vidikovca ćete moći vidjeti tri države, Hrvatsku, Mađarsku i Srbiju gdje pogled puca daleko u vojvođansku ravnicu. Za lijepog dana prema na istočnom obzoru preko Dunava možete vidjeti tornjeve crkvi u Somboru, a prema sjeveru goru Meček blizu grada Pečuha.

ZMAJEVAC

U Zmajevcu, selu nazvanom po „zmaju“, Crvenoj Marti (Mađarski: Vörösmart) lijepoj ali zloj crvenokosoj kneginji koja je u srednjem vijeku vladala ovim krajem naići ćete na najprije na katoličku, a zatim i kalvinsku crkvu. Uz njih su se u brdo usjekli „katolički i kalvinski surduk“, vinske ulice s nizom „gatora“ odnosno vinskih podruma. Vina Graševinu, Chardonnay, Pinot, Merlot ili Frankovku kušajte u **vinariji i restoranu Josić**, a potražite ih i u **vinariji Gerštmajer, Kusić, Medić (OPG „Čokot Čarda“)** i **Čočić**. **Smještaj** u Zmajevcu potražite **na OPG-u „Baranjski dvori“** u vlasništvu obitelji Nađ ili na

lijepom ušću kanala u Dunav u **lovačkoj kući Monjoroš**.

SUZA

U centru Suze (Mađarski: Csuzs) nalazi se stara kalvinska crkva, a vjeruje se da je ispod nje prilikom povlačenja Osmanlija 1697. godine zakopana velika zlatna kočija. U blizini crkve nalazi se poznati **pansion i restoran Piroš Čizma („Crvena Čizma“)**, posjetite ga i ugodno omastite brk poznatim baranjskim specijalitetima poput pečenja od ribe i divljači pripremljenih na tradicionalan ili moderan način. U restoranu se nalazi i vinska kapelica s vinima iz cijele Baranje. U Suzi obavezno posjetite dobro poznatog **proizvođača baranjskog kulena OPG Matijević** te potražite tradicionalne glinene posude i **suvenire od keramike u radionici Asztalos** u starom mlinu. U nizu starih vinskih gatora kušajte poznata **vina obiteljske vinarije, restorana i pansiona Kolar**, a potražite i **vinski podrum Pinkert**. U pojedinim baranjskim i slavonskim selima, pa tako i u Suzi, tijekom svibnja ćete primijetiti visoka vitka stabla ukrašena šarenim papirima i bocama rakije i vina, to su majska stabla, majpani. „Majpan“ je simbol plodnosti podunavskih oranica, ali i ljubavi vesele baranjske mladeži.

KNEŽEVI VINOGRADI

Ovo lijepo selo poznato je kao ulaz u baranjski vinorodni kraj, a kao simbol te činjenice služi velika bačva vina na južnom ulazu u selo. U centru sela nalazi se jedna od najstarijih vinarija u kontinentalnoj Hrvatskoj, **vinski podrum vinarije Vina Belje** osnovan

još 1526. godine. Proizvodnja vina u ovoj vinariji nije zamrla čak ni u vrijeme velikih osvajačkih pohoda turskog cara Sulejmana veličanstvenog. U selu potražite i **vinski podrum Gregurek**, a ako ste u mogućnosti svakako posjetite i obližnju **vinsku cestu vinarije Vina Belje** koja vijuga **obroncima Banskog brda**. Kroz tamošnje uredne vinograde cesta vas vodi do vidikovca, a pogled puca daleko na jug u baranjsku ravnicu sve do Osijeka, a za ljepših dana jasno se vidi i slavonsko gorje Papuk i Krndija. Da je Baranja multikulturalna sredina u Kneževim Vinogradima ili kako „po baranjski“ kažemo u Suljošu (Mađarski: Hercegszollós) najbolje se vidi po postojanju čak tri crkve. Jedna do druge nanizane su katolička, i protestantska (kalvinska) crkva, srednjovjekovne građevine koje čuvaju orgulje poznatog baranjskog graditelja orgulja Jozsefa Angstera čiji se instrumenti mogu naći diljem kontinentalne Hrvatske, Mađarske i sjeverne Srbije, a malo je poznato da je upravo on bio jedan od sugraditelja velikih orgulja u Pariškoj katedrali Notre Dame. Obližnja pravoslavna crkva jedna je od najljepših baroknih crkvi u Baranji. U blizini crkve možete potražiti tipični **smještaj** na **seoskom domaćinstvu OPG Jurini dvori**, smještenom u lijepoj i velikoj staroj panonskoj kući, a dodatni **smještaj** također u tradicionalnom stilu nudi i **OPG Stara Baranja**. Na izlazu iz sela prema Osijeku, potražite **OPG Dobrovac** koji proizvodi **baranjski kulen** te **Kneževu kušaonicu rakija i likera** smještenu u neobičnoj kuli od tradicionalnog baranjskog građevnog materijala, pečene crvene opeke. **Smještaj potražite i u sobama za iznajmljivanje:** Irena, Đeri, Škovrc, Luna.

KARANAC

Smješteno podno Banskog brda ovo je selo turistički najposjećenije u Baranji. Tipične baranjske kuće, „ušorene“ jer užim pročeljima gledaju na „šor“ (Mađarski: sor = glavna ulica), s „ganjkom“ (Njemački: gang = trijem) ovdje su među najočuvanijima. Dobrim je dijelom to zbog velikog broja seoskih domaćinstava, restorana i drugih ponuđača turističkih usluga. Nekoliko puta godišnje ovdje se održavaju zanimljivi seoski sajmovi (Proljetni i Zimski vašar) na kojima se može naći najrazličitije domaće proizvode i suvenire, od dimljenih suhomesnatih delicija poput

kulena i šunke, preko finih hrskavih čvaraka na „Čvarak festu“ do pekmeza, drvenih igračaka, finih baranjskih kolača, rakija i vina. Ovdje posjetite **restoran Baranjska kuća, restoran** (zatvorenog tipa) **OPG Tri Mudraca, seosko domaćinstvo i smještaj OPG Sklepić** te **smještaj OPG Ivica i Marica**. **Smještaj nude i:** pension Kod Baje, Kukuriku, Vila Baranja, Bakine Čarolije te obitelji Lakić, Lovrenčić, Čizmar i Antić. U Karancu potražite i zabavu u obliku raznih sportskih, rekreativnih i avanturističkih aktivnosti: **jahanje konja i biciklizam (OPG Ivica i Marica), off-road vožnja brdskim cestama ili čamcem dunavskim rukavcima (OPG Tri Mudraca), paintball i airsoft (klub Raptor).**

Topolje

U blizini sela se nalazi stara barokna crkva Sv. Petra i Pavla koju je početkom 18.stoljeća kao zavjetnu crkvu dao izgraditi princ Eugen Savojski, veliki vojskovođa koji je Panonske krajeve oslobodio od Osmanske-Turske vlasti 1697. godine. Razlog zbog kojega ova lijepa bijela crkva skrivena u drvoredu kestena nikada nije dobila toranj dio je poznate legende koju mještani okolnih sela nerado prepričavaju i danas se bojeći ni manje ni više nego vještica „Mora“...

Popovac

Ovo je selo najpoznatije po pokladnom običaju zvanom „buše“. Tijekom veljače mještani i danas rado oživljavaju staru legendu tjeranja zlih duhova zime te se oblače u strašne maske životinjskih oblika. Ovaj je običaj sličan „zvončarima“ iz Hrvatskog primorja, a raširen je diljem Baranje i u dijelu Slavonije. U selu svakako posjetite još jedno **seosko domaćinstvo** smješteno u tradicionalnu „ušorenu“ baranjsku kuću s trijemom, **OPG Novačić**, a na **OPG-u „Goldberg“** potražite **odlične domaće rakije i likere** spravljene od divljeg voća i samoniklog bilja s Banskog brda. Uz cestu koja vodi uz riječicu Karašicu dođite zatim do sela Podolje te se preko brda poznatog i kao Zlatno brdo (Njem.: Goldberg) cestom spustite natrag do Kneževih Vinograda.

KOPAČKI RIT (šuma Tikevš i brod na jezeru Sakadaš)

Park prirode Kopački rit, jedna je od najvećih europskih močvara. Smještena na ušću Drave i

Dunava, ova unutar-kontinentalna delta dom je za više od 290 vrsta ptica poput orla štekavca, bijele i crne rode, čaplje, kormorana, labudova i divljih patki. Park je dom i za desetke vrsta drugih životinja poput jelena, vepra, jazavca, dabra, lisice i kune, te razne guštere i zmijske od kojih niti jedna na području parka nije otrovna. Skriven duboko u šumi hrasta i javora nalazi se lovački dvorac Tikveš, nekada poznata carska rezidencija obitelji Habsburg, a zatim i Tita, predsjednika bivše Jugoslavije. Putem od dvorca prema brodskom pristaništu **posjetite restoran Kormoran**, nazvan po najčešćoj ptici u parku te ondje kušajte neke od poznatih specijaliteta: šaran u rašljama, fiš-paprikaš, jela od divljači poput „Lovačke torbe“ ili odlični kolač Belje.

Kopačevo i Bilje

U blizini turističkog prijemnog centra Kopačkog rita nalazi se selo Kopačevo po kojemu je sam park i dobio ime. Mađarska riječ „kopacs“ ili kopča označava mostove koji su nekada povezivali mnoštvo kanala u poplavnim šumama u okolici sela. Ovdje posjetite restoran Zelena Žaba te svakako kušajte perkelt od soma, kao poziv na poznatu lokalnu manifestaciju sredinom rujna: „Ribarski dani“. Nizovi kuća očuvane tradicijske arhitekture možda će vam se učiniti poznatima. U ovom su selu zadnjih godina snimljena dva filma: Duh u močvari i Duga mračna noć. Stanovnici sela bave se ponajviše vrtlarstvom te uzgojem najfinijih paprika, rajčica i drugog povrća, omiljenog na Osječkoj zelenoj tržnici. Obližnje Bilje je selo nadomak Osijeku, ponajviše poznato po lijepom jezeru i izletištu zvanom Stara Drava, a u centru sela se nalazi lijepi park s lovačkim dvorcem princa Eugena Savojskog, osloboditelja Panonske nizine od Turskog carstva koje je ove krajeve kontroliralo od 1526. do 1687. godine. Upravo u biljskom dvorcu 1697., princ Savojski osnovao je danas najpoznatije i do danas najveće poljoprivredno gospodarstvo u Hrvatskoj, Belje d.d.

Čeminac

Na putu dalje prema sjeveru, nalazi se selo Čeminac. U središtu sela je jedna od najvećih crkvi u Baranji, crkva Srca Isusova izgrađena u neoromaničkom stilu početkom 20.stoljeća. Prema predaji, izgrađena je

isključivo novcem koji su seljani zaradili prodajom mlijeka sa svojih farmi. Jedna od takvih starinskih farmi, pustara, nalazi se nadomak sela preko željezničke pruge, a na njoj je smješten **konjički klub Hercules**.

Darda

Kada od Bilja krenete opet prema sjeveru doći ćete u Dardu (Lat.: „mirna voda“). U blizini središta sela, a opet na rubu nalazi se jedno od mnoštva jezera i kanala kojima je Baranja prošarana. Jezero Đola jedno je od omiljenih mjesta za ljetno osvježenje, a pored njega nalazi se park i barokni dvorac obitelji Esterhazy. Na žalost u Domovinskom je ratu devastiran i opljačkan, ali sudeći prema najavljenim planovima uskoro bi trebao zasjati starim sjajem kako i priliči dvorcu koji je izgradila nekada najutjecajnija plemićka obitelj u Austro-ugarskoj. **Smještaj** u Dardi potražite na **OPG Juršić**.

Lug

Selo lug bit će vaš ulaz u park prirode Kopački rit. U samom selu poznatom po očuvanoj tradicionalnoj arhitekturi baranjskih „mađarskih“ i „švapsko-njemačkih“ kuća nalazi se i stara gotička crkva koja skriva legendu o kipu Majke Božje koji su seljani u 18.stoljeću u čamcu pustili niz Dunav. Čamac je doplovio na obalu u Aljmašu i to maleno selo na ušću Drave i Dunava pretvorio u poznato svetište. U selu se svake godine održava Festival paprike i baranjskih jela spravljenim s mljevenom crvenom začinskom paprikom.

Baranjsko Petrovo Selo

Među Baranjcima poznato kao Petarda, ovo je selo najpoznatije po pokladnom običaju „buše“. Ovaj običaj je sličan „zvončarima“ u primorskoj Hrvatskoj, a raširen je u svim hrvatskim krajevima u južnoj Mađarskoj te u šokačkim selima u Baranji i istočnoj Slavoniji. Prema predaji „bušari“ sa svojim strašnim maskama tjeraju zimu, a vjeruje se da su upravo tim maskama stanovnici ovih krajeva otjerali Turke u davna vremena...

Jagodnjak

Selo danas poznato po odličnom baranjskom kulinu (kulenu) i manifestaciji „Kulinijada“, u 19. stoljeću proslavio je Joszef Angster. Rođen u obrtničkoj obitelji stolara, postao je poznat i diljem Europe cijenjenu graditelj orgulja. Njegovi instrumenti danas krasi crkve od Francuske do Rumunjske, a najpoznatije su njegove orgulje u Pečuškoj katedrali te Valpovačkom dvorcu.

Vardarac

Ovo simpatično selo nadomak Kopačko rita poznato je ponajviše po običaju Kakasutes. Ovaj stari pokladni običaj „umlaćivanja pijetla“ odavno nije nasilan, a ona djevojka koja umlati lutku pijetla (poput pinjate), osvaja sve što su momci, pijetlovi, „ulovili“ u selu dok su tako maskirani dobivali poklone.

Beli Manastir/Branjin Vrh

Grad Beli Manastir ime je dobio po nekadašnjem samostanu Pel Monoštor (Pavlov samostan). U blizini grada na putu prema Branjinom Vrh i Kneževu, nalazi se obiteljsko izletišta s jezerom „Šećeransko jezero“. U Branjinom Vrh svakako potražite simpatičnu obiteljski **OPG Bošnjak** te kušajte i kupite njihove odlične proizvode poput ajvara, pekmeza, usoljene dimljene riječne ribe, sok od bazge, sir s paprikom i mnoge druge **proizvode tradicionalne baranjske zimnice**. **Smještaj** u Belom Manastiru potražite u **hotelu s 4 zvjezdice i depadansi Patria** ili u jednom od mnogih **pansiona i soba za iznajmljivanje**: Zagrajski, Blagus, Lesić, Racing, Plodovi Baranje, Bakho, Katarina, Ratkajec, Lajmir.

OSIJEK

Osijek je grad zaljubljen u svoju „zelenu ljepoticu“ rijeku Dravu. Ondje posjetite Tvrđu, utvrđeni dio grada iz 18. stoljeća koji skriva zanimljive priče i legende poput one o generalu Johannu Stephanu von Beckersu koji je gradio gradske zidine kako bi obranio grad od Turskog carstva. Kažu da je u njih, u blizini Vodenih vrata, prema vlastitoj želji i zazidan. U Tvrđi ćete imati priliku uživati u nekim od najvrjednijih primjeraka barokne arhitekture u Hrvatskoj. Jedan od najljepših spomenika u gradu ali i šire je kip Sv. Trojstva kojega su Osječani izgradili kao zavjet dragom Bogu da se strašna epidemija kuge nikada ne ponovi. Prolaskom kroz pojas velikih parkova i perivoj Kralja Tomislava doći ćete u secesijsku četvrt s prelijepim zgradama poput Poštanske palače. Paralelni put prema glavnom trgu vodi vas uz rijeku Dravu, a laganom šetnjom promenadom doći ćete do kon-katedrale Sv. Petra i Pavla. Dovršena 1894., druga je po visini crkva u Hrvatskoj, a sa svojim 90 metara visokim tornjem i danas je najviša zgrada u Osijeku. Za osvježenje nakon šetnje gradom preporučujemo vam da kušate Osječko pivo, najstarije u jugoistočnoj Europi, iz pivovare osnovane davne 1697. godine.

Vikend u Baranji

– LJETO 2013.!

Na Facebook profilu: „Turistička Zajednica Baranje“
i na WWW.TZBARANJE.HR

ISPRINTAJTE VAUČERE **ZA POPUST:**

10% za parove (2 osobe)

15 % za grupe (3 do 10 osoba)

NA ODREĐENE USLUGE BARANJSKIH UGOSTITELJA

POPUSTI VRIJEDE VIKENDOM (SUBOTOM I NEDJELJOM) i to:

27./28.7., 3./4.8., 10./11.8., 17./18.8., 24./25.8, 31.8./1.9.2013.

VAŽNO! PROČITAJTE UPUTE I SITNA SLOVA.

PRIJE DOLASKA KONTAKTIRAJTE UGOSTITELJE RADI POPISA USLUGA S POPUSTOM I REZERVACIJE.

PONESITE ISPRINTAN (u boji ili crno-bijeli) PO JEDAN VAUČER ZA SVAKI DAN VIKENDA.

TIJEKOM JEDNOG DANA U VIKENDU, VAUČER MOŽETE KORISTITI KOD VIŠE UGOSTITELJA S POPISA.

ŽELJENU USLUGU U DANU ZAOKRUŽITE.

POTVRDU O ISKORIŠTENOSTI USLUGE UGOSTITELJ ĆE NAZNAČITI POTPISOM I PEČATOM.

TURISTIČKA ZAJEDNICA BARANJE JE INICIJATOR PROMOTIVNE AKCIJE Vikend u Baranji – LJETO 2013.!

TURISTIČKA ZAJEDNICA BARANJE NIJE ODGOVORNA ZA MOGUĆE NEDOSTATKE U PONUDI TE PROVEDBI AKCIJE S POPUSTOM NA TERENU.

WWW.TZBARANJE.HR

AKCIJSKA PONUDA „Vikend u Baranji – LJETO 2013.! TRAJE OD SUBOTE I NEDJELJE 27.7./28.7.2013 TE SVIM VIKENDIMA U KOLOVOZU KOD SLJEDEĆIH UGOSTITELJA:

TRADICIONALNI SMJEŠTAJ, ADRESA:

1. OPG Jurini dvori, Kneževi Vinogradi, www.jurinidvori.com, 097 7169 500 // 091 5439 376
 - Svetozara Miletića 14, 31309 Kneževi Vinogradi, Kneževi Vinogradi
2. OPG Stara Baranja, Kneževi Vinogradi, www.starabaranja.com, 098 835 240
 - Glavna 101 Kneževi Vinogradi, Kneževi Vinogradi
3. Villa Baranja, Karanac, www.villa-baranja.com, 091 8806 677 // 098 468 936
 - Šandora Petefija 22, Karanac
4. Kod Baje, Karanac, www.baranjska-kuca.com, 031 720 180 // 098 652 900
 - Šandora Petefija 28, Karanac
5. OPG Novačić, Popovac, <http://sdnovacic.hr>, 031 728 031 // 091 5673 470
 - Đure Đakovića 21, Popovac

HOTELI I PRIVATNI SMJEŠTAJ, ADRESA:

6. Hotel Patria, Beli Manastir, www.hotelpatria.hr, 031 710 710
 - Osječka bb, Beli Manastir
7. Sobe Anica Đeri, Kneževi Vinogradi, 031 730 813 // 099 4010 503
 - M. Klajna 11, Kneževi Vinogradi
8. Bakine Čarolije, Karanac, 098 1876 139
 - Sunčana 3 Karanac, Karanac
9. Apartmani Luna, Kneževi Vinogradi, www.apartmani-luna.hr, 098 739 652
 - 8. Marta 73, Kneževi Vinogradi

VINARIJE, RESTORANI I KUŠAONICE RAKIJE I KULENA, ADRESA:

10. Vinarija i restoran Josić, Zmajevac, www.josic.hr, 099 7365 945
 - Planina 194, Zmajevac
11. Restoran Baranjska Kuća, Karanac, www.baranjska-kuca.com, 031 720 180 // 098 652 900
 - Kolodvorska 99, Karanac
12. Restoran OPG Tri Mudraca, Karanac, www.baranya-adventure.com, 031 720 034
 - I. L. Ribara 27, Karanac, Karanac

VINARIJE, RESTORANI I KUŠAONICE RAKIJE I KULENA, ADRESA:

13. Kneževa kušaonica rakija, Kneževi Vinogradi, www.upriv.hr, 095 3131 111 // 099 2122 547
- Ulica Lipa bb, Kneževi Vinogradi
14. Kušaonica kulena Matijević, Suza, www.kulen-matijevic.hr, 091 1574 768 // 091 3794 195
- Košut Lajoša 10, Suza

PAINTBALL, OFF-ROAD I DRUGE AKTIVNOSTI, ADRESA:

15. OPG Tri Mudraca, Karanac, www.baranya-adventure.com, 031 720 034
- I. L . Ribara 27, Karanac, Karanac
16. Paintball i Airsoft Raptor*, Karanac, www.paintball-raptor.net, www.airsoft-raptor.net, 098 682 508 // 091 2244 551
*paintball i airsoft popust 10% vrijedi za grupe do 10 osoba, popust 15% vrijedi za grupe od 11 i više osoba